

Főoldal>Pénzügyek/Pénzbeli követelések>Vagyoni eszközök biztosítása egy uniós tagállamban indított követelések során Vagyoni eszközök biztosítása egy uniós tagállamban indított követelések során

Észtország

1 Melyek az intézkedések különböző típusai?

A követelések biztosíthatók az alábbi intézkedésekkel:

az alperes tulajdonában lévő ingatlan, hajó vagy légi jármű végrehajtási jelzalogjoggal történő megterhelése;

az alperes saját vagy más személy birtokában lévő ingatlanának lefoglalása, és ennek alapján az elidegenítési tilalmat megjelenítő bejegyzés a földhivatali nyilvántartásba vagy egy másik ingatlan-nyilvántartásba;

az alperes eltiltása bizonyos tranzakcióktól vagy cselekményektől, ideértve a vagyon és a bankszámlák befagyasztására vonatkozó intézkedések elrendelését;

arra vonatkozó tilalom, hogy más személyek tulajdonjogot ruházzanak az alperesre, vagy az alperes részére kötelezettségeket teljesítsenek, ami magában foglalhatja az alperes kötelezését arra, hogy tulajdonjogot engedjen át a bírósági végrehajtó részére, vagy a bíróság által e célból meghatározott bankszámlára pénzüsszeget fizessen be;

az alperes kötelezése ingó dolgok végrehajtói letétbe helyezésére;

a végrehajtási eljárás felfüggesztése, a végrehajtási eljárás folytatásának biztosítékadás ellenében történő engedélyezése, vagy a végrehajtási aktus visszavonása, ha a végrehajtható okiratot keresettel vitatják, vagy egy harmadik fél keresetet nyújtott be valamely vagyontárgy lefoglalásának megszüntetése iránt vagy a kötelező végrehajtás elfogadhatatlanságának egyéb okból történő megállapítása iránt;

az alperessel szemben lakhelyelhagyási tilalom elrendelése, az alperes őrizetbe vétele;

az alperes és mindenekelőtt a biztosító kötelezése annak a minimális összegnek a megfizetésére, amelyet az eljárás során valószínűleg ki kell majd fizetni bűncselekménnyel okozott kárral vagy egy biztosítási szerződéssel összefüggésben;

az alperes kötelezése tisztességtelen általános szerződési feltétel alkalmazásának megszüntetésére, vagy a tisztességtelen általános szerződési feltétel alkalmazásának megszüntetési iránti eljárásban a feltétel alkalmazását ajánló személy kötelezése az ajánlás megszüntetésére vagy visszavonására;

bármely más intézkedés, amelyet a bíróság szükségesnek tart.

Szerzői és szomszédos jogok vagy iparjogvédelmi jogok megsértésével kapcsolatos követelések biztosítása érdekében a bíróság több más intézkedés mellett lefoglalhatja azokat az árukat, amelyek vonatkozásában fennáll a szellemi tulajdonhoz fűződő jogok megsértésének gyanúja, vagy előírhatja az ilyen áruk átadását a forgalomba hozataluk vagy terjesztésük megakadályozása érdekében. Ha szerzői és szomszédos jogok vagy iparjogvédelmi jogok kereskedelmi célból történő megsértése esetén az alperes bankszámlájának vagy egyéb vagyontárgyának lefoglalásával kívánja biztosítani a követelést, a bíróság kötelezheti az alperest banki, pénzügyi vagy kereskedelmi iratok átadására vagy az átvizsgálásuk engedélyezésére.

Üzleti titok jogellenes megszerzése, felhasználása vagy közlése miatt indult eljárásban a bíróság a követelés biztosítása céljából egyéb eszközök mellett lefoglalhatja azokat az árukat, amelyek esetében fennáll a gyanú, hogy az adott áru formatervezési mintája, tulajdonságai, működése, gyártása vagy piaci értékesítése szempontjából jelentős előny származott a jogellenesen megszerzett, felhasznált vagy közölt üzleti titokból, vagy elrendelheti ezeknek az áruknak az átadását a forgalmazásuk vagy terjesztésük megakadályozása érdekében.

Házassági, tartási és egyéb családjogi ügyekben a bíróság az eljárás időtartamára az alábbi kérdéseket is szabályozhatja:

a közös gyermekkel kapcsolatos szülői felügyeleti jogok;

a gyermekkel való kapcsolattartás;

a gyermek átadása a másik szülőnek;

a jogszabályban előírt tartási kötelezettségek betartása, valamint egyéb intézkedések mellett az eljárás időtartamára az alperes kötelezése pénzügyi támogatás vagy biztosíték nyújtására;

a közös háztartás tárgyainak, illetve a házastársak közös otthonának használata;

valamely házastárs vagy a gyermek személyes használatára szolgáló tárgyak átadása vagy használata;

egyéb olyan házassági vagy családjogi ügyek, amelyeket a körülményekre való tekintettel gyorsan kell rendezni.

2 Milyen feltételekkel hozhatók ilyen intézkedések?

2.1 Az eljárás

A követelés biztosítása iránti kérelem tárgyában a bíróság legkésőbb a kérelem benyújtását követő munkanapon határoz. A bíróság a követelés biztosítása iránti kérelem tárgyában későbbi időpontban is határozhat, ha előbb meg kívánja hallgatni az alperest.

Az alperest és az eljárásban részt vevő más személyeket nem értesítik a követelés biztosítása iránti kérelem ügyében tartott meghallgatásról. Ha az nyilvánvalóan észszerű, és különösen, ha a keresetlevélben kérték a vitatott jogviszony ideiglenes hatállyal történő szabályozását, a bíróság először az alperest hallgathatja meg.

A bíróság kérelemre a kereset benyújtását megelőzően is gondoskodhat a követelés biztosításáról. A kérelemben fel kell tüntetni, hogy miért nem kerül sor haladéktalanul a kereset benyújtására. A kérelmet a hatásköri szabályok értelmében a megfelelő bírósághoz kell benyújtani. Ha a bíróság a kereset benyújtása előtt biztosítja a követelést, a kérelmező számára kijelöli a kereset benyújtásának határidejét. A határidő nem haladhatja meg az egy hónapot. A kereset határidőn belüli benyújtásának elmulasztása esetén a bíróság megszüntetheti a követelés biztosítását.

A bíróság szükség esetén intézkedést hozhat a követelés biztosítása érdekében, ha a szóban forgó ingatlan a területi illetékessége alá tartozik, még akkor is, ha a keresetet másik észt bírósághoz, külföldi bírósághoz vagy valamely választottbírósághoz nyújtották be vagy kellett volna benyújtani. A nyilvános nyilvántartásba vett ingatlanokkal kapcsolatban a követelés biztosítására irányuló intézkedést a nyilvántartás fekvése szerint illetékes bíróság, illetve hajó esetében a hajó anyakikötője szerint illetékes bíróság is meghozhatja.

A bíróság biztosíték nyújtásához kötheti a követelés biztosítását vagy a biztosítás fenntartását a másik félnek vagy bármely harmadik félnek okozott esetleges károk ellensúlyozása céljából.

A bíróság pénzkövetelés biztosítása iránti intézkedést csak abban az esetben rendel el, ha a biztosíték legalább a követelés összegének 5%-a, de legalább 32 EUR, és legfeljebb 32 000 EUR. Ha egy követelés biztosítása céljából az alperessel szemben őrizetbe vétel vagy lakhelyelhagyási tilalom elrendelését kérelmezik, a biztosíték összege legalább 3200 EUR és legfeljebb 32 000 EUR.

A bíróság a biztosítékadás elrendelésére vonatkozó feltételek teljesülése esetén is részben vagy egészben megtagadhatja a biztosítékadás elrendelését, vagy a biztosíték részletekben történő letételét rendelheti el, ha gazdasági vagy egyéb ok miatt a felperestől észszerűen nem várható el, hogy biztosítékot nyújtson, de követelése biztosításának elmulasztása súlyos következményekkel járhat a számára, vagy ha a biztosíték letételére való kötelezés bármely más okból méltánytalan lenne a vele szemben.

2.2 A főbb feltételek

A bíróság a felperes kérelmére biztosítási intézkedést rendelhet el a követelés biztosítása céljából, ha okkal feltételezhető, hogy ennek elmulasztása megnehezítené vagy lehetetlenné tenné bírósági ítélet végrehajtását. Vélelmezni kell, hogy a követelés biztosításának elmulasztása megnehezítené vagy lehetetlenné tenné bírósági ítélet végrehajtását, ha nyilvánvaló, hogy a bírósági ítéletet az Európai Unió területén kívül kell végrehajtani, és a végrehajtást nem garantálja nemzetközi megállapodás.

Olyan követelés biztosítása céljából, amelynek tárgya nem pénzkövetelés, a bíróság a vitatott jogviszonyt és különösen a vagyontárgy használatának módját ideiglenes hatállyal szabályozhatja, ha ez jelentős kár bekövetkezése vagy önkényes eljárás megakadályozása érdekében, vagy egyéb okokból szükséges.

A bíróság ezt akkor is megteheti, ha okkal feltételezhető, hogy a követelés biztosításának elmulasztása megnehezítheti vagy lehetetlenné teheti bírósági ítélet végrehajtását. Házassági, tartási és egyéb családjogi ügyekben a bíróság hivatalból is hozhat biztosítási intézkedést.

Jövőbeli, illetve függő követelés vagy megállapításra irányuló követelés is biztosítható. A bíróság a függő követelést nem biztosítja, ha vélelmezhető, hogy a feltétel az eljárás ideje alatt nem fog teljesülni.

A bíróság elrendelhet biztosítási intézkedést külföldön folytatott bírósági vagy választottbírói eljárással kapcsolatos követelés biztosítására is.

Követelés biztosítására szolgáló intézkedés akkor is hozható, ha a felperes több követelést kíván biztosítani ugyanazzal az alperessel szemben.

A követelés biztosítására szolgáló intézkedést úgy kell megválasztani, hogy az alkalmazása csak annyi terhet jelentsen az alperes számára, amennyi a felperes jogos érdekének és a körülményeknek a figyelembevételével indokoltnak tekinthető. A pénzkövetelést is tartalmazó követelés biztosításakor figyelembe kell venni a követelés értékét. A bíróság egyidejűleg több intézkedést is hozhat egy követelés biztosítására.

Követelés biztosítása céljából őrizetbe vétel vagy lakhelyelhagyási tilalom csak akkor rendelhető el, ha ez bírósági ítélet teljesítésének biztosítása érdekében szükséges, és ha a követelést biztosító egyéb intézkedések egyértelműen elégtelenek lennének a követelés biztosítására, elsősorban akkor, ha okkal feltételezhető, hogy az adott személy valószínűleg külföldre távozik vagy külföldre viszi a vagyonát. Az őrizetbe vételt a bíróság határozata alapján a rendőrség foganatosítja.

Vagyonjogi követelés biztosítására őrizetbe vétel és lakhelyelhagyási tilalom csak akkor rendelhető el, ha a követelés értéke meghaladja a 32 000 EUR-t.

Ha a bíróság pénzügyi vagy egyéb követelést biztosító határozatban őrizetbe vételt vagy lakhelyelhagyási tilalmat rendel el, meghatározza, hogy mekkora összeget kell befizetni a bíróság ilyen célokra fenntartott bankszámlájára, illetve mekkora összeg vonatkozásában kell bankgaranciát létesíteni. Az összeg befizetésével vagy a bankgarancia létesítésével a követelést biztosító határozat végrehajtása befejeződik. Ilyen esetekben az alperes kérelme alapján a bíróság megszüntetni a követelést biztosító intézkedést, amelyet felvált a pénzüsszeg vagy a bankgarancia.

A kérelemre induló eljárásokban ideiglenes jogvédelem csak a törvény által előírt esetekben alkalmazható. Amennyiben a kérelemre induló eljárásban jogszabály alapján ideiglenes jogvédelem alkalmazható, eltérő törvényi rendelkezés hiányában erre csak akkor kerülhet sor, ha az valamely fennálló helyzet vagy állapot fenntartása vagy ideiglenes hatállyal történő szabályozása érdekében szükséges. Ha törvény másképp nem rendelkezik, az ideiglenes jogvédelemre a követelések biztosítására vonatkozó rendelkezések alkalmazandók. Ha valamely eljárás kizárólag kérelemre indítható, eltérő törvényi rendelkezés hiányában a bíróság ideiglenes jogvédelmet csak kérelem alapján alkalmazhat, és az arra vonatkozó határozatot csak kérelem alapján semmisítheti meg vagy módosíthatja.

3 Az ilyen intézkedések tárgya és jellege

3.1 Milyen típusú vagyontárgyakat érinthetnek az ilyen intézkedések?

Az intézkedés természetétől és céljától függően az intézkedés alkalmazható ingó és ingatlan vagyponra is, beleértve a pénzt, a hajókat és a légi járműveket.

3.2 Milyen hatásokkal járnak az ilyen intézkedések?

Vagyontárgy lefoglalása

Vagyontárgy lefoglalása esetén az alperes rendelkezési joga megszűnik a vagyontárgy felett. Az egyéb ingó vagyon lefoglalásán túl – a hajózási lajstromba bejegyzett hajók és a polgári légi járművek nyilvántartásába bejegyzett légi járművek kivételével – a lefoglalásból eredő zálogjog keletkezik.

Ingatlanulajdon, nyilvántartásba vett ingó vagyon vagy egyéb vagyontárgy lefoglalásakor elidegenítési tilalomra vonatkozó bejegyzést vezetnek be a földhivatali nyilvántartásba vagy egyéb nyilvántartásba a felperes javára a felperesi kérelem és a követelést biztosító bírósági határozat alapján. A felperes kérelmére a bíróság hivatalból továbbítja a határozatot, hogy megtörténjen a tilalom bejegyzése a nyilvántartásba.

A felperes vagy az alperes kérelme alapján a bíróság elrendelheti a lefoglalt vagyontárgy értékesítését és az ebből befolyó összeg letétbe helyezését a bíróság bankszámláján, ha a vagyontárgy értéke jelentősen csökkenhetne, vagy tárolása indokolatlanul magas költségekkel járna.

A tulajdon lefoglalását bírósági végrehajtó végzi. A bírósági végrehajtó a követelés biztosítását kívánó személy kérelme alapján a felügyelete alá helyezi a lefoglalt tárgyat. Ilyen esetekben a bírósági végrehajtó részben vagy egészben megtiltja a tárgy használatát, és rendelkezhet a tárgy felett, beleértve a tárolása megszervezését.

Végrehajtási jelzalog

Ha a törvény másképp nem rendelkezik, az ingatlanulajdonra, a hajózási lajstromba bejegyzett hajókra vagy a polgári légi járművek nyilvántartásába bejegyzett légi járművekre terhelt végrehajtási jelzalog ugyanolyan jogokkal ruházza fel a követelés biztosítását kérelmező személyt a tárgyat terhelő egyéb jogok vonatkozásában, mint a jelzalog vagy a tengeri jelzalog a jelzalogjogosultat, illetve a nyilvántartásba vett biztosíték a zálogjogosultat.

A jelzalog összege annak a biztosított követelésnek az összege, amelyet bejegyeztek a földhivatali nyilvántartásba, a hajózási lajstromba vagy a polgári légi járművek nyilvántartásába. Ha a főkövetelés nem haladja meg a 640 EUR-t, végrehajtási jelzalogjog nem alapítható, amennyiben a követelést biztosító egyéb olyan intézkedés hozható, amely az az alperes számára kisebb hátránnyal jár.

A felperes kérelme és a követelés biztosítását elrendelő bírósági határozat alapján a végrehajtási jelzalogot be kell jegyezni a földhivatali nyilvántartásba, a hajózási lajstromba vagy a polgári légi járművek nyilvántartásába a felperes javára. A felperes kérelmére a bíróság hivatalból továbbítja a határozatot, hogy megtörténjen a végrehajtási jelzalog bejegyzése a nyilvántartásba. A jelzalog attól kezdve érvényes, hogy bejegyezték a nyilvántartásba.

Hajók vagy légi járművek végrehajtási jelzaloggal történő terhelésekor a bírósági végrehajtó a felügyelete alá helyezi a hajókat vagy a légi járműveket annak a személynek a kérelme alapján, aki a követelés biztosítását kérte. Ilyen esetekben a bírósági végrehajtó részben vagy egészben megtiltja a hajó használatát, és egyéb rendelkezéseket hozhat a hajó vonatkozásában.

Lakhelyelhagyási tilalom

A lakhelyelhagyási tilalom értelmében az érintett a bíróság engedélye nélkül legfeljebb 24 órára hagyhatja el a lakóhelyét. A lakhelyelhagyási tilalom elrendeléséhez a bíróság beidézi az alperest, amennyiben az alperes természetes személy, illetve ha az alperes jogi személy, az alperes igazgatótanácsának tagját, és ilyen tartalmú nyilatkozatot írta alá vele.

3.3 Meddig érvényesek ezek az intézkedések?

Ha a bíróság pénzügyi vagy egyéb követelést biztosító határozatban őrizetbe vételt vagy lakhelyelhagyási tilalmat rendel el, meghatározza, hogy mekkora összeget kell befizetni a bíróság ilyen célokra fenntartott bankszámlájára, illetve mekkora összeg vonatkozásában kell bankgaranciát létesíteni. Az összeg befizetésével vagy a bankgarancia létesítésével a követelést biztosító határozat végrehajtása befejeződik.

A bíróság bármelyik fél kérelmére határozattal egy adott biztosítási intézkedés helyett egy másikat rendelhet el.

Ha végrehajtási jelzőloggal terhelnek meg több ingatlanulajdont, hajót vagy légi járművet, a bíróság a követelés biztosításáról szóló határozatban minden megterhelt tárgy vonatkozásában feltünteti a bíróság bankszámlájára befizetendő összeget, illetve azt az összeget, amelynek vonatkozásában bankgaranciát kell biztosítani. Az összeg befizetését, illetve a bankgarancia biztosítását követően a követelés biztosítása megszűnik. Ha a követelés biztosítása megszűnik vagy a követelés biztosítására szolgáló egyik intézkedést egy másikkal helyettesítik, az ingatlanulajdon, a hajó vagy a légi jármű tulajdonosa lesz a jelzőlogjogosult. A tulajdonos kérelmére a végrehajtási jelzőlogot a követelés biztosítását megszüntető határozat alapján törlik a földnyilvántartásból, a hajózási lajstromból vagy a polgári légi járművek nyilvántartásából.

A körülmények megváltozása esetén, és elsősorban akkor, ha megszűnik a követelés biztosításának oka vagy biztosítékot kínálnak, illetve egyéb, a törvény által előírt okokból a bíróság az egyik fél kérelmére megszüntetheti a követelés biztosítását. A követelés nem pénzügyi eszközökkel történő biztosítását csak a felperes beleegyezésével vagy alapos indokkal szüntethetik meg vagy módosíthatják pénzügyi eszközökkel történő biztosításra.

A bíróság az ítéletében megszünteti a követelés biztosítását, ha a keresetet elutasítja. Ha a keresetet elfogadhatatlanság miatt utasítja el, vagy ha az eljárást megszünteti, a bíróság a követelés biztosítását végzéssel szünteti meg. Ha törvény másképp nem rendelkezik, a bíróság abban az esetben is megszünteti a követelés biztosítását, ha a követelés biztosítására vonatkozó határozatot másik bíróság hozta.

Házassági, tartási és egyéb családjogi ügyekben a bíróság hivatalból módosíthat vagy érvénytelenítheti a követelés biztosítására vonatkozó bírósági határozatokat.

4 Van-e lehetőség az intézkedés elleni fellebbezésre?

A körzeti bíróságnak vagy a megyei bíróságnak a követelés biztosítására, a követelés biztosítására szolgáló intézkedésnek egy másikkal való felváltására, vagy a követelés biztosításának megszüntetésére irányuló határozata ellen fellebbezésnek van helye. A körzeti bíróságnak a megyei bíróság határozata elleni fellebbezés tárgyában hozott határozata a Legfelsőbb Bíróság (*Riigikohus*) előtt csak abban az esetben támadható meg, ha a biztosított követelés értéke meghaladja a 100 000 EUR-t, vagy ha biztosítási intézkedésként őrizetbe vételt vagy lakhelyelhagyási tilalmat rendeltek el.

Az ideiglenes jogvédelem tárgyában hozott határozat ellen fellebbezésnek van helye. Eltérő törvényi rendelkezés hiányában az ilyen fellebbezés tárgyában hozott körzeti bírósági határozat ellen nem lehet a Legfelsőbb Bírósághoz fellebbezni.

Utolsó frissítés: 22/02/2024

Ennek a lapnak a különböző nyelvi változatait az Európai Igazságügyi Hálózat tagállami kapcsolattartói tartják fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Sem az Európai Igazságügyi Hálózat, sem a Bizottság nem vállal semmilyen felelősséget, illetve kötelezettséget az e dokumentumban közzétett vagy hivatkozott információk és adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.